

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ELSŐ SZEKCIÓ

A BORONYÁK kontra MAGYARORSZÁG

(4110/20. sz. kérelem)

ÍTÉLET

10. cikk - Pozitív kötelezettségek – Véleménynyilvánítás szabadsága - Kötbér alkalmazása egy színésszel szemben, magántulajdonban lévő gyártó céggel kötött szerződésének feltételeire vonatkozó bizalmas információk (különösen a díjazás) közzététele miatt,– Megfelelő eljárás biztosítása annak érdekében, hogy a nyilvánosság a szerződéses titoktartási záradék ellenére tudomást szerezzen a szóbanforgó információkról - A központi költségvetésből finanszírozott közintézmények jogszabályi kötelezettsége az ilyen adatok kérésre történő közlésére - Releváns és elégséges indokok - Az érintett érdekek közötti méltányos egyensúly megteremtése - A mérlegelési jogkör gyakorlása nem lépte túl a megengedett határt.

Készítette a Hivatal. A Bíróságot nem köti.

STRASBOURG

2024. június 20.

Ez az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. pontjában meghatározott körülmények bekövetkeztével válik jogerőssé. Szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

A Boronyák kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció), a következő összetételű Kamaraként eljárva:

Marko Bošnjak, *elnök*,
Alena Poláčková,
Krzysztof Wojtyczek,
Lətif Hüseyinov,
Paczolay Péter,
Gilberto Felici,
Erik Wennerström, *bírák*,

és Ilse Freiwirth, a *Szekció Hivatalának vezetője*,

tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján Boronyák Gergely magyar állampolgár (a továbbiakban: kérelmező) által 2019. december 23-án a Bírósághoz Magyarország ellen benyújtott (4110/20. számú) kérelem;

határozat arról, hogy a kérelemről értesítik a Magyar Kormányt („a Kormány”);

a felek észrevételei;

miután 2024. május 21-én zárt ülésen tanácskozott,
meghozza az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

BEVEZETÉS

1. Az ügy tárgya a kérelmezőnek az Egyezmény 10. cikke alapján benyújtott panasza, amely egy magáncéggel kötött szerződés feltételeire vonatkozó bizalmas információk nyilvánosságra hozatala miatt vele szemben alkalmazott kötbérre vonatkozik.

A TÉNYEK

2. A kérelmező 1978-ban született és Budapesten él. Képviselője Tordai Cs., Budapesten praktizáló ügyvéd.

3. A Kormányt az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja, Tallódi Z. úr képviselte.

4. Az ügy tényállása a következőképpen foglalható össze.

5. A kérelmező színész 2011. november 28-án határozatlan időre szóló megbízási szerződést kötött az M. gyártó céggel, melyben egy televíziós sorozat egyik főszerepét vállalta. A szerződés szerint a gyártó cég a *Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap*, („MTVA”, a Magyar Állam tulajdonában álló és az Állam által finanszírozott vagyonkezelő társaság) megbízásából a *Marslakók* című televíziós sorozat koprodukciós partnere volt. A szerződés szerint, a televíziós sorozat jogai a közszolgálati

média tulajdonát képezik. A kérelmező díjazása epizódonként 28.000 Ft (kb. 70 euró) és havi 600.000 Ft (kb. 1.500 euró) átalány volt.

6. A szerződés 20. pontjában foglalt titoktartási klauzulában a kérelmező vállalta, hogy nem ad ki semmilyen, a szerződés hatálya alá tartozó bizalmas üzleti információt, beleértve a megbízóra és partnereire, tulajdonosi és üzleti kapcsolataira, médiaszolgáltatási tevékenységére, a műsorgyártásra, a sorozat szereplőire vagy bárki másra vonatkozó adatot vagy információt, aki a sorozatban való közreműködéséért díjazásban részesült. A szerződés szerint a kérelmezőnek - az esetleges kártérítés mellett - 10.000.000 forint (kb. 26.000 euró) kötbért kellett fizetnie, ha megszegi titoktartási kötelezettségét, kivéve, ha a gyártó cég hozzájárul a bizalmas információk nyilvánosságra hozatalához. A gyártó cég fenntartotta a jogot, hogy a szerződést bármikor egyoldalúan felmondja.

7. 2012-ben, valószínűleg a sorozat alacsony nézettsége miatt, a gyártást leállították, és a gyártó cég 2012. augusztus 1-jén felmondta a kérelmező szerződését.

8. Egy meg nem határozott időpontban az atlatszo.hu, egy közérdekű, különösen a közkiadásokkal kapcsolatos információk közzétételére szakosodott oknyomozó internetes portál információszabadsággal kapcsolatos pert indított az MTVA ellen, amelyben a tévésorozat gyártási költségeire vonatkozó információkhoz való hozzáférést és a gyártás leállításával kapcsolatos bizonyos dokumentumok nyilvánosságra hozatalát kérte. A Fővárosi Törvényszék elrendelte a kért információk kiadását, és ezt a határozatot a Fővárosi Ítéltábla 2013 júniusában helybenhagyta.

9. A kérelmező 2014. január 16-án videóinterjút adott az atlatszo.hu-nak a gyártó cégtől kapott díjazásáról. Az atlatszo.hu az interjú alapján cikket is közölt a kérelmezőnek ki nem fizetett végkielégítésről.

10. A gyártó cég eljárást indított az atlatszo.hu ellen, kérve, hogy vonja vissza a 2014. január 16-i cikkben szereplő, a fizetendő díjak meg nem fizetéséről szóló állításokat. A kérelmezőt 2014. február 18-án tanúként hallgatta meg a Fővárosi Törvényszék a szerződéséről és annak feltételeiről.

11. A gyártó cég 2014. január 17-én felszólította a kérelmezőt, hogy titoktartási kötelezettségének megszegése miatt fizessen 10.000.000 Ft kötbért. A kérelmező a felszólításnak nem tett eleget, és a gyártó cég szerződésszegés miatt polgári peres eljárást indított ellene, mivel egy interjúban és bírósági eljárásban tanúként bizalmas információkat közölt.

12. A kérelmező arra hivatkozva kérte a bíróságtól a kereset elutasítását, hogy szerződésének megszűnésével a szerződéses kötelezettségei, beleértve a titoktartási kötelezettségeket is, megszűntek. Arra is hivatkozott, hogy az általa közölt információk közérdekű információk voltak.

13. A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2014. január 14-én teljes egészében helyt adott a gyártó cég keresetének, az indoklásban kifejtve, hogy a titoktartási záradék a szerződés megszűnése után is köti a kérelmezőt. Megállapította továbbá, hogy bár az MTVA-t kötelezték a

televíziós sorozat gyártásával kapcsolatos költségvetési információk kiadására, mivel azok közérdekű információk, ez nem befolyásolja a kérelmező által közölt információk bizalmas jellegét. Sem a kérelmező, sem a gyártó cég nem minősült az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény („adatvédelmi törvény”) szerinti közérdekű adat kezelőjének. A bíróság kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg a gyártó cégnek 10.000.000 Ft kötbért és a gyártó cég perköltségét. A kérelmező fellebbezett az ítélet ellen.

14. A Fővárosi Törvényszék 2015. szeptember 15-én hozott ítéletében helybenhagyta az elsőfokú ítéletet, annak indoklását jóváhagyva. A bíróság rámutatott, hogy a kérelmező vállalta az üzleti információk bizalmas kezelését, még akkor is, ha úgy ítélte meg, hogy azok közérdekű információknak minősülnek. A bíróság elutasította a gyártó cég azon érvelését, hogy a bizalmas üzleti információk nyilvánosságra hozatala ellehetetlenítette volna a tevékenységét, de elfogadta, hogy tekintettel a produkció költség-, munkaerő-, személyzeti és pénzügyi vonzataira, M. cégnek alapvető érdeke fűződik ezen információk titokban tartásához. Megállapította, hogy a szerződéses kötelezettségek súlyos megszegése miatt nem volt lehetőség a kötbér összegének csökkentésére.

15. A kérelmező az ítélet felülvizsgálatát kérte a *Kúriától*, amely 2016. június 30-án elutasította a kérelmet. A *Kúria* indoklása szerint a központi költségvetésre és a helyi önkormányzatok költségvetésére vonatkozó információk nem minősülnek üzleti titoknak. Következésképpen a közpénzeket kezelő szervezetek nem tagadhatják meg a közérdekű információkhoz való hozzáférést azon az alapon, hogy azok üzleti titkot képeznek. Maga a kérelmező azonban nem kezelt közpénzeket, és nem minősült közérdekű adatok kezelőjének, még akkor sem, ha a vele szerződő fél közjogi szervezettől kapott megbízást a szóban forgó televíziós sorozat elkészítésére. Így nem hivatkozhatott a Polgári Törvénykönyv 81.§-ra, hogy mentesüljön az üzleti információk bizalmas kezelésére vonatkozó kötelezettsége alól.

16. A kérelmező alkotmányjogi panaszát az Alkotmánybíróság 2019. június 18-án elutasította, és megállapította, hogy az Alaptörvény nem zárja ki titoktartási megállapodások kötését olyan magánszemélyek és szervezetek között, amelyek egyébként saját maguk kötelesek lennének közérdekű információkat nyilvánosságra hozni. Az ilyen jellegű közérdekű információk közzétételét polgári jogi jogalanyok közötti szerződésben üzleti érdekek védelme érdekében vállalt titoktartási kötelezettség korlátozhatja.

A RELEVÁNS JOGI HÁTTÉR ÉS JOGGYAKORLAT

17. Az Alaptörvény vonatkozó részei a következőképpen rendelkeznek:

VI. cikk

„...

(3) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

...”

39. cikk

„...

(2) A közpénzekkel gazdálkodó minden szervezet köteles a nyilvánosság előtt elszámolni a közpénzekre vonatkozó gazdálkodásával. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. A közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.

(3) Közpénz az állam bevétele, kiadása és követelése.”

18. A polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény tárgydőszakban hatályos szövegének releváns rendelkezései a következők voltak:

81. §

„...

(2) Üzleti titok a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó minden olyan tény, információ, megoldás vagy adat, amelynek nyilvánosságra hozatala, illetéktelenek által történő megszerzése vagy felhasználása a jogosult – ide nem értve a magyar államot – jogszerű pénzügyi, gazdasági vagy piaci érdekeit sértené vagy veszélyeztetné, és amelynek titokban tartása érdekében a jogosult a szükséges intézkedéseket megtette.

(3) Nem minősül üzleti titoknak az állami és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai közösségi támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a technológiai eljárásokra, a műszaki megoldásokra, a gyártási folyamatokra, a munkaszervezési és logisztikai módszerekre, továbbá a know-how-ra vonatkozó adatokhoz – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

(4) Az, aki az államháztartás valamely alrendszerével pénzügyi, illetve üzleti kapcsolatot létesít, kérésre köteles a jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatokra vonatkozóan tájékoztatást adni. A felvilágosítás oly módon is történhet, hogy az adatokat a honlapon vagy a hirdetményi lapban teszik közzé. A felvilágosítás megtagadása esetén, vagy ha a felvilágosítást

kérő szerint a tájékoztatás nem kielégítő, a törvényességi felügyelet gyakorlására jogosult szerv eljárása kezdeményezhető.”

19. Az adatvédelmi törvény vonatkozó részei a következőképpen rendelkeznek:

A közérdekű adatok megismerésének általános szabályai

27. §

„....

(3) Közérdekből nyilvános adatként nem minősül üzleti titoknak a központi és a helyi önkormányzati költségvetés, illetve az európai uniós támogatás felhasználásával, költségvetést érintő juttatással, kedvezménnyel, az állami és önkormányzati vagyon kezelésével, birtoklásával, használatával, hasznosításával, az azzal való rendelkezéssel, annak megterhelésével, az ilyen vagyont érintő bármilyen jog megszerzésével kapcsolatos adat, valamint az az adat, amelynek megismerését vagy nyilvánosságra hozatalát külön törvény közérdekből elrendeli. A nyilvánosságra hozatal azonban nem eredményezheti az olyan adatokhoz – így különösen a védett ismerethez – való hozzáférést, amelyek megismerése az üzleti tevékenység végzése szempontjából aránytalan sérelmet okozna, feltéve, hogy ez nem akadályozza meg a közérdekből nyilvános adat megismerésének lehetőségét.

(3a) Az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely az államháztartás alrendszerébe tartozó valamely személlyel pénzügyi vagy üzleti kapcsolatot létesít, köteles e jogviszonnyal összefüggő és a (3) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatra vonatkozóan – erre irányuló igény esetén – bárki számára tájékoztatást adni. A tájékoztatási kötelezettség a közérdekből nyilvános adatok nyilvánosságra hozatalával vagy a korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozott adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is teljesíthető.

...”

20. A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Adatvédelmi Hatóság) NAIH/2017/1368/10/V számú állásfoglalása olyan információszabadsággal kapcsolatos kérelem ügyében készült, amely települési és területi önkormányzatok által létrehozott és az önkormányzati költségvetésből finanszírozott alapítvány által nyújtott támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó információkhoz való hozzáférésre vonatkozott. Az Adatvédelmi Hatóság megállapította, hogy az alapítvány közérdekű adatot kezel, és a kedvezményezettek magánéletének védelmére hivatkozva nem tagadhatja meg az ilyen információkhoz való hozzáférést. A hatóság többek között megállapította, hogy „a közérdekből hozzáférhető adatokhoz való hozzáférés titoktartási szerződéssel nem korlátozható”.

21. A NAIH/2016/3031/2/V. számú állásfoglalásában az adatvédelmi hatóság hangsúlyozta, hogy a központi költségvetésből finanszírozott vagy

irányított szervezetek kötelesek hozzáférést biztosítani a kiadásaira vonatkozó információkhoz. Ezért az említett szervezetek által magánszemélyekkel kötött, közpénzek felhasználásával járó szerződések tartalma közérdekű adatnak és közérdekből hozzáférhető adatoknak minősül, kivéve az adatok egy szűk körét, például a know-how-t.

A JOG

AZ EGYEZMÉNY 10. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

22. A kérelmező azt állította, hogy a bizalmas információk nyilvánosságra hozatala miatt vele szemben alkalmazott kötbér aránytalan beavatkozást jelentett az Egyezmény 10. cikkében foglalt véleménynyilvánítás szabadságához való jogába. Az említett cikk a következőképpen szól:

1. Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon tekintet nélkül (...).

2. E kötelezettségekkel és felelősséggel együtt járó szabadságok gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban (...) mások jó hírneve vagy jogai védelme, a bizalmas értesülés közlésének megakadályozása, vagy a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából.”

A. Elfogadhatóság

23. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelem nem nyilvánvalóan alaptalan és nem elfogadhatatlan az Egyezmény 35. cikkében felsorolt egyéb okok miatt sem. A kérelmet ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. érdemi kérdések

1. A felek beadványai

24. A kérelmező előadta, hogy a szerződéses feltételek nyilvánosságra hozatala miatt vele szemben alkalmazott kötbér aránytalan volt. Arra hivatkozott, hogy a hazai bíróságok nem vették figyelembe a nyilvánosságra hozatal körülményeit, sem azt, hogy információ közérdekű volt, mivel közpénzekből történő kifizetésekre vonatkozott.

25. A kérelmező kiemelte a hazai bíróságok értelmezését, miszerint a közérdekű információkhoz való hozzáférés csak akkor korlátozható, ha az információ nyilvánosságra hozatala aránytalan kárt okozna az üzleti

tevékenység folytatásában. Azt állította, hogy a gyártó vállalat nem bizonyította, hogy a kérelmező magatartása miatt bármilyen kár érte volna.

26. Utalt az Adatvédelmi Hatóság állásfoglalására, amely szerint a közkiadásokra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó szerződésekre vonatkozó információk közérdekű információnak minősülnek, és a nyilvánosság számára hozzáférhetőek.

27. A kérelmező továbbá azzal érvelt, hogy az információ hitelességét a felek nem kérdőjelezték meg, és a nyilvánosságra hozatal indítéka kizárólag az volt, hogy közérdekű ügyben tájékoztatást nyújtson.

28. A kérelmező a kötbér arányosságát is vitatta. Véleménye szerint a hazai bíróságok kivételesen magas, 10.000.000 forintos kötbért állapítottak meg, pusztán azért, mert a felek közötti szerződésben ez az összeg szerepelt, de nem vizsgálták, hogy ez az összeg összhangban van-e a kérelmező magatartásával okozott kárral. Az ilyen szigorú szankció akadályozza az átláthatóságot és a nyilvános elszámoltathatóságot.

29. A Kormány előadta, hogy a kérelmező szólásszabadságának korlátozását olyan szerződés írta elő, amelybe a kérelmező önkéntesen beleegyezett, és amely összhangban állt a Polgári Törvénykönyv szerződésben vállalt kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseivel. A korlátozás szükséges volt harmadik személyek érdekeinek védelme érdekében és arányos volt ezzel a céllal. A Kormány hangsúlyozta, hogy a hazai jog biztosítja a közpénzek kezelésével kapcsolatos nyilvános információkhoz való hozzáférést, és a közpénzeket kezelő szervezetek titoktartási kötelezettségre hivatkozva nem tagadhatják meg ezen információk kiadását. Ez a rendelkezés azonban nem zárja ki a polgári jogi jogalanyok közötti polgári jogi szerződésekben szereplő titoktartási záradék alkalmazását bizalmas üzleti információk védelme érdekében.

30. A kérelmezőt szerződésének megszűnése után is kötötte a titoktartási kötelezettség, és még ha úgy is gondolta volna, hogy a szóban forgó információ közérdekű információ, akkor is be kellett volna szereznie a másik fél hozzájárulását az információ nyilvánosságra hozatala előtt.

31. A Kormány nem tartotta túlzottnak a kérelmező tekintetében megállapított kötbért, mivel a kérelmező lényeges szerződéses kötelezettségét szegte meg.

2. A Bíróság értékelése

(a) Általános elvek

32. A Bíróságnak jól kialakult ítélkezési gyakorlata van azon alapelvek tekintetében, hogy a véleménynyilvánítási szabadság gyakorlásába való beavatkozás mikor szükséges egy demokratikus társadalomban. Többek között a *Steel and Morris v. the United Kingdom* (68416/01. sz., 87. pont, ECHR 2005-II) és a *Rubins v. Latvia* (79040/12. sz., 75-79. pont, 2015. január 13.) ügyekben foglalták össze őket.

33. A véleménynyilvánítás szabadsága szakmai kapcsolatokban történő alkalmazását érintő jogviták vizsgálata során a Bíróság megállapította, hogy az Egyezmény 10. cikkében foglalt védelem általában véve a munkahelyre is kiterjed. Arra is rámutatott, hogy ez a cikk nem csak a munkáltató és a munkavállaló közötti olyan kapcsolatokban kötelező, amikor e kapcsolatok közjogi szabályozás alá tartoznak, hanem akkor is alkalmazható, amikor polgári jogi szabályozás alá esnek. A véleménynyilvánítás szabadságának valódi és hatékony gyakorlása ugyanis nem csupán az állami beavatkozás korlátozását jelenti, hanem pozitív védelmi intézkedéseket is szükségessé tehet, még a magánszemélyek közötti kapcsolatok terén is. Bizonyos esetekben az államnak pozitív kötelezettsége van a véleménynyilvánítás szabadságának biztosítása érdekében, még a magánszemélyek beavatkozásával szemben is (lásd *Halet kontra Luxemburg* ([NK], no. 21884/18, 111. pont, 2023. február 14., további hivatkozásokkal).

(b) A fenti elvek alkalmazása

34. A jelen ügyben a kérelmező által kifogásolt intézkedést, nevezetesen a szerződéses kötelezettségek megszegése miatti kötbért nem állami hatóság, hanem egy magánfél alkalmazta, és a hazai bíróságok helybenhagyták. Ilyen körülmények között a Bíróság úgy véli, hogy az ügyet az alperes államnak az Egyezmény 10. cikke szerinti pozitív kötelezettségei szempontjából kell vizsgálni. A Bíróság ezért azt vizsgálja meg, hogy a jelen ügyben a magyar igazságügyi hatóságok az M. gyártó társaság követeléseinek helyt adva megfelelően biztosították-e a kérelmezőnek a 10. cikkben biztosított véleménynyilvánítás szabadságához való jogát a szerződéses kapcsolatok keretében, és ezen jogot vetették-e össze M. társaság üzleti érdekei védelméhez való jogával.

35. Az ügy körülményeire tekintettel a Bíróság lényegesnek tartja megjegyezni, hogy a kérelmezőnek szerződése tekintetében titoktartási kötelezettsége állt fenn. Nincs meggyőződve a Bíróság azonban arról, hogy a kérelmező lett volna az egyetlen, vagy azon kevesek egyike, aki tudomással bírt a munkahelyén történekről, és ezért ő lenne a legalkalmasabb arra, hogy a megbízója vagy a nyilvánosság figyelmének felhívásával eljárjon a közösség érdekében. A kérelmező továbbá azt sem állította, hogy az M. társaság által elkövetett jogsértések feltárására törekedett volna. A Bíróság ezért nem tartja szükségesnek, hogy olyan kérdéseket vizsgáljon, amelyek a közérdekű bejelentésekről szóló ítélkezési gyakorlatának középpontjában állnak (v.ö. a fent hivatkozott *Halet* ügyben hozott ítélet 116-18. pontjaival).

36. Ezen túlmenően a jelen ügy körülményei nem a munkaviszonyban rejlő alárendelt jogviszonyra vagy a véleménynyilvánítás szabadságához való jog gyakorlásának munkajogi sajátosságaira vonatkoznak. Mindazonáltal a kérelmező és M. közötti szerződéses kapcsolatot a kölcsönös bizalom és jóhiszeműség jellemezte, és a munkaviszonyhoz

haszonlóan a szakmai környezetre jellemző kölcsönös jogokat és kötelezettségeket tartalmazott. A Bíróság ezért szükségesnek tartja a szerződéses jogviszony sajátosságainak figyelembevételét, ideértve egyrészt a kérelmező által az M. társasággal szemben tanúsított bizonyos mértékű diszkréciót, másrészt a társaságtól való gazdasági függőségét.

37. A Bíróság megjegyzi, hogy a hazai bíróságok előtti eljárás döntő kérdése az volt, hogy a kérelmezőt szerződésének megszűnése után is köti-e a titoktartási kötelezettség, és hogy a szóban forgó interjú (lásd a fenti 9. pontot) szerződésszegést eredményezett-e.

38. A Bíróság tudomásul veszi, hogy a jelen ügyben a felek maguk határozták meg a megbízási szerződésben foglalt kötelezettségeik körét, és a kérelmező önként és tudatosan egyezett bele a titoktartási klauzulába, lemondva a szerződés feltételeire vonatkozó információk kiadásához való jogáról.

39. A Bíróságnak azonban figyelembe kell vennie azt a tényt, hogy a jelen esetben nem a szerződés önkéntes jellege volt az egyetlen olyan tényező, amelyre a hazai bíróságok a kérelmező véleménynyilvánítási szabadsága korlátozásának jóváhagyásakor hivatkoztak. Ahelyett, hogy a felek szerződéskötési szabadságára hivatkozva automatikusan fenntartották volna a titoktartási kötelezettséget és az abból eredő szankciót, a hazai bíróságok azt vizsgálták, hogy milyen következményekkel jár a titoktartási klauzula alkalmazása a szólásszabadságra és a nyilvánosság közérdekű információkhoz való hozzáférésére.

40. A 10.000.000 forintos kötbér kiszabásának jogszerűségével kapcsolatos döntés során a bíróságok figyelembe vették a kérelmező azon érvelését, hogy közérdekű információkat osztott meg a közpénzek elköltéséről. Úgy vélték, hogy még ha a televíziós sorozatot közfeladatot ellátó szerv rendelte is meg, és azt a központi költségvetésből fizették is, a kérelmező nem volt sem közpénzek, sem közérdekű adat kezelője, ezért az adatvédelmi törvény alapján nem volt köteles a szóban forgó információkhoz való hozzáférést biztosítani.

41. A Bíróság úgy véli, hogy a hazai bíróságok fenti érvelése releváns a szerződéses kapcsolatok sajátosságainak összefüggésében, különösen a szerződő felek ellentétes érdekeinek mérlegelése során.

42. Ami azt a kérdést illeti, hogy a fenti indokok elegendőek voltak-e a 10. cikk alkalmazásához, a Bíróságnak figyelembe kell vennie a szóban forgó kijelentések általános hátterét, a szóban forgó kijelentésekhez fűződő közérdeket, azok következményeit és a kérelmezővel szemben alkalmazott szankció súlyosságát.

43. A kérelmező azt állította, hogy egyes szerződéses feltételeinek nyilvánosságra hozatalát az állami költségvetési kiadásokra vonatkozó információk nyilvánosságra hozatalához fűződő közérdek igazolta. A Bíróság úgy véli, hogy ezek az információk vitathatatlanul közérdekűek voltak. Ezen túlmenően, amint azt korábban megállapította, bizonyos

esetekben magánfelek, ideértve például a társaságokat, eljárása is közérdekű információvá válhat, amennyiben alávetik magukat a szigorú ellenőrzésnek. (lásd a fent idézett *Steel és Morris* ügy 94. pontját).

44. A közérdekű információk nyilvánosságra hozatala azonban nem értékelhető a megsértett titoktartási kötelezettségtől függetlenül.

45. A Bíróság továbbá tudatában van annak, hogy a bizalmas információk nyilvánosságra hozatalához fűződő közérdek csökken attól függően, hogy a nyilvánosságra hozott információ jogellenes cselekményekre vagy gyakorlatokra, elítélendő cselekményekre, gyakorlatokra vagy magatartásra vonatkozik-e, vagy olyan ügyre, amely vitát vált ki arra vonatkozóan, hogy a társadalmat károsították-e vagy sem (lásd hasonló érvelése a bejelentőkkel kapcsolatban a fent említett *Halet* ítélet 140. pontját,). Ezzel összefüggésben megállapítja, hogy a jelen ügyben nyilvánosságra hozott információkhoz fűződő közérdek súlya viszonylagos, tekintettel arra, hogy az információk nem jogellenes cselekményekre vagy elítélendő gyakorlatokra, hanem csupán a kérelmező szerződésének egyedi feltételeire vonatkoztak.

46. A Bíróság egyetért a hazai bíróságok azon megközelítésével is, hogy a kérelmező érvelését a nyilvánosság közérdekű információkhoz való hozzáférési joga fényében kell értékelni. Amint arra a hazai bíróságok rámutattak, a titoktartási záradék nem veszélyeztette a nyilvánosságnak a szóban forgó információkhoz való hozzáférését. Az adatvédelmi törvény 27. §-a értelmében ugyanis az állami költségvetést kezelő szerveket jogszabály kötelezte arra, hogy kérésre nyilvánosságra hozzák az ilyen adatokat. Az ügy tágabb összefüggéseit vizsgálva kiderül, hogy az atlatszo.hu valóban élt az információszabadsággal kapcsolatos eljáráshoz való jogával, és a hazai bíróságok helyt adtak a kérelmének, kötelezve az MTVA-t a televíziós sorozat költségvetésére vonatkozó kért információk kiadására (lásd a fenti 8. pontot).

47. A hazai jog tehát megfelelő eljárásokat tartalmazott annak biztosítására, hogy a nyilvánosság hozzáférhessen a szóban forgó információkhoz. A bizalmas információk kérelmező általi közzététele nem volt elengedhetetlen ahhoz, hogy biztosítsa az információk hozzáférhetőségét a közérdekű kérdések megvitatásának lehetővé tétele céljából.

48. Ami a titoktartási kötelezettség által védeni kívánt érdeket illeti, a Bíróság korábbi gyakorlatában elfogadta, hogy a munkaviszony keretében szerzett információk nyilvánosságra hozatala magánérdekeket érinthet, például azáltal, hogy egy magáncég vagy munkáltató tevékenységével kapcsolatban nehézségeket okoz, az adott személynek vagy bizonyos esetben harmadik személynek vagyoni kárt okoz, és/vagy sérti jó hírét. A jelen ügyben a hazai bíróságok nem találták bizonyítottnak, hogy a szóban forgó közzététel megnehezítette volna M. társaság üzleti tevékenységét. Mindazonáltal, tekintettel az érintettek nagy számára, a

magas költségvetésre, valamint a sorozat előállításába fektetett jelentős időre és munkára, M.-nek alapvető érdeke fűződött az üzleti információk bizalmas kezeléséhez (lásd a fenti 14. pontot). A Bíróság nem lát okot az ellenkezőjére, és kész elfogadni, hogy a titoktartás általában véve szükséges volt M. üzleti tevékenységéhez.

49. Végül a Bíróság emlékeztet arra, hogy az alkalmazott szankció jellege és súlyossága is olyan tényező, amelyet figyelembe kell venni a beavatkozás arányosságának értékelésekor (lásd *Wojczuk kontra Lengyelország*, 52969/13. sz., 104. pont, 2021. december 9.). A jelen ügyben a kérelmezővel szemben körülbelül 26.000 eurónak megfelelő összegű kötbért alkalmaztak. Ez az összeg magasnak tűnhet a szóban forgó információ nyilvánosságra hozatalának körülményeit figyelembe véve. A Bíróság azonban elkerülhetetlennek tartja megjegyezni, hogy a hazai bíróságok megvizsgálták a kötbér csökkentésének lehetőségét, és a kérelmező erre vonatkozó keresetét a szerződéses kötelezettségek megsértésének különösen súlyos jellegére hivatkozva elutasították.

50. A fentiekre tekintettel a Bíróság nem lát olyan nyomós okokat, amelyek arra készítenék, hogy a hazai bíróságok álláspontját a sajátjával váltsa fel, és figyelmen kívül hagyja az általuk elvégzett mérlegelést (lásd, *mutatis mutandis*, *Von Hannover kontra Németország* (2. sz.) [NK], 40660/08. és 60641/08. sz., 107. pont, EJEB 2012). Meggyőződött arról, hogy a vitatott beavatkozást releváns és elégséges indokok támasztották alá, és hogy az alperes állam hatóságai méltányos egyensúlyt teremtettek egyrészt a kérelmező szólásszabadsághoz fűződő érdeke, másrészt az M. társaság üzleti titok védelméhez fűződő érdeke között, így a mérlegelési jogkörükön belül jártak el (lásd *Tammer kontra Észtország*, 41205/98. sz., 60. pont, EJEB 2001-I, és *Pedersen és Baadsgaard kontra Dánia* [NK], 49017/99. sz., 68. pont, ECHR 2004-XI).

51. Ennek folytán nem sértették meg az Egyezmény 10. cikkét.

A FENTIEK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy a kérelem elfogadható;
2. *Megállapítja*, hogy nem sértették meg az Egyezmény 10. cikkét.

Készült angol nyelven, közölve írásban 2024. június 20-án, a Bíróság Szabályzata 77. cikkének 2. és 3. §-a alapján.

BORONYÁK kontra MAGYARORSZÁG, ÍTÉLET

Ilse Freiwirth
Hivatalvezető

Marko Bošnjak
Elnök